

ב. צדקה עשה הקב"ה עם עולמו, מה שלא נתן כל הכשרונות במקום אחד, לא באיש אחד ולא בעם אחד, לא בארץ אחת, לא בדור אחד ולא בעולם אחד, כי אם מפוזרים הם הכשרונות, והכרח השלמות, שהוא כח המושך היותר אידיאלי, הוא הגורם להמשך אחרי האחדות המרוממה, המוכרחת לבא בעולם, והיה ביום ההוא - יהיה ד' אחד ושמו אחד.

אוצר סגולת עולמים בישראל הוא גנוז. אבל כדי לאחד במובן כללי ג"כ את העולם עמם מוכרחים צדדי כשרונות מיוחדים להיות חסרים בישראל, כדי שיושלמו ע"י העולם, וכל נדיבי עמים. ובזה יש מקום לקבלה שישראל מקבל מהעולם, וממילא פנויה היא הדרך כלפי ההשפעה, אלא שהקבלה היא מבחוץ וההשפעה מבפנים, כלומר פנימיות החיים שלמה היא בישראל, באין צורך להעזר משום כח זר בעולם, וכל שלטון משרה בישראל מקרב פנימיות החיים הוא נובע, "מקרב אחיך - ממובחר שבאחיך", ולחיצוניות החיים מזדמן שצריך השלמה דוקא מבחוץ, "יפיפותו של יפת באהלי שם", "חיל גוים תאכלו ובכבודם תתמררו", ומשפע פנימיות החיים כנסת ישראל היא רק משפעת ולא מקבלת, ד' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר.

ב. עין אי"ה שבת | פרק ב' סימן ע"ד

ההיא חמתא דהוה סניאה לה לבלתה, א"ל זיל איקשיט נמשחא דאפרסמא, אזלא איקשיט, כי אתאי א"ל זיל איתלי שרגא, אזלא איתלא שרגא, אינפח בה נורא ואכלתה.

מה שיש בפרט יש בכלל, שונאים בנפש הנראים כאוהבים, המיעצים עצות כלליות לכלל האומה הישראלית, שסוף העצות הרעות הללו להבעיר אש במחנה ישראל, להבעיר כל קודש. בתחילה הנה העצה של הקישוט החיצוני הנפרז בעצמו אינה רעה כ"כ, אבל כמה עלולה היא להסיע את הלב מהטהרה הפנימית, מקדושת התורה והמצות שהיא מעוזן של ישראל. אותו הקישוט החיצוני, הממלא את כל הנימוס וההליכה החיצונית ע"פ יפיפותו של יפת במדה נפרזה יותר מדאי, בדרכים כאלה שעלולים הם להביא תקלה, הם רק הכנה להשחתה הבאה אח"כ. אחרי העצה של הקישוט החיצוני הלקוח כולו מדרכי העמים הרחוקים מאד מהליכות חיינו הפנימיים, הנה תבא ההסתה לעשות עיקר יסודי ג"כ חכמת העמים וספרותם, הנובעת מבאר נכריה. וכשמתקבץ יחד הנימוס החיצוני, שהוא כולו שלא לישראל ותורתו, עם אותו האור הזר, אש זרה, השורף בחומו ובנטייתו כל רגשי קודש, עלול הוא לשרוף כל מועדי אל בארץ. ע"כ בזהירות גדולה ויתירה צריך שיוקח כפי הצורך הראוי מה שיראה ע"פ תורת אמת לקרב איזה ענינים מהדברים החיצוניים, בלא להשען על היועצים לפי דרכם החפצים בשריפת נשמה הישראלית, האומרים כההיא חמתא, זילי איקשיט נפשיך, ואח"כ איתלי נורא, אבל מה נוראה היא האחרית, אשרי שומר נפשו ונוצר דרכו.

יפיפותו של יפת באהלי שם

ג. מועדי הראי"ה | פרק י"ב: ימי החנוכה עמ' קנט

יוונים בהיכל...

"משנכנסו יוונים להיכל - טמאו כל השמנים שבהיכל" (שבת כ"ב, א) - אמנם שנינו "יפיפותו של יפת יהא באהלי שם" (מגילה ט' ב), ברם זה רק באוהל, בשטח החיצון של הבית, לא כן ההיכל - הוא מיוחד לפנימיות, שם לא יקרב זר, שם צריך להישמר רוחו של שם, רוחו של ישראל בטהרתו.

בשטחי המדע יש מקום להיעזר על ידי חכמת הגויים - "יש חכמה בגויים"! (איכה רבה ב') - לא כן בשטחים הפנימיים של תורת המוסר והשקפת העולם, כאן גישת חכמי אומות העולם יכולה לגרום נזקים חמורים, העולם הרוחני שלהם יסודותיו שונים לגמרי, ומסוכנים הם לרוח ישראל, ומאותה חכמה יונית הזהירונו חז"ל [ועי' אורות עמ' קנ"ב].

ומה שקרה בימי מתתיהו, זו היתה חדירתה של רוח יוון וחכמת יוון להיכל, לשטח הפנימי, זו עצמה "טמאה כל השמנים שבהיכל". זו עצמה גרמה טומאה לשמן הטהור של רוח ישראל.

ד. אגרות הראי"ה | א', אגרת קי"ב

ע"ד האמתות הזרות, אומר לכ"ג את דעתי, כי לא הבלעתן והריסתן היא מטרת אודם של ישראל, כמו שאין אנו מכוונים הרס כללי לעולם ולאמיו כולם. כי-אם תקנתם והעלאתם, הסרת סיגיהם, וממילא יצטרפו בזה למקור ישראל, להשפיע עליהם טללי אורות. והסרותי דמיו מפיו ושקוציו מבין שניו ונשאר גם הוא לאלקינו⁵, וזה נהג אפילו באליליות, וקל-וחומר בדתות הנסמכות בחלק מיסודותיהן על אור תורת ישראל. וגדולים דברי הגר"א ז"ל⁶: ואת עשו שנאתי - את הטפל לעשו, אבל עקרו שהוא ראשו בהדי אבהן דעלמא גניז, ועל-כן "ראיתי פניך כראות פני אלקים" אמר איש האמת יעקב איש תם, ודברו לא ישוב ריקם, ואהבת אחים של עשו ויעקב, של יצחק וישמעאל, תעלה על כל אותן המהומות, שהרשעה הנכרכת בסומאמת הגריה גררה אותן, תתגבר עליהן ותהפכן לאור ולחסד עולם. דעה רחבה זאת, ממותקת במתקה ודבשה של תורת אמת, צריכה להתלוות עם כל ארחותינו באחרית הימים, למחתם אורייתא בהיכלא דמלכא משיחא בהפיכת מריא למתיקא וחשובא לנהורא⁷.

